

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 03 0 K 021537 23 Kž 11
Sarajevo, 16.03.2023. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Nidžare Zlotrg kao predsjednice vijeća, Emira Neradina i Dragana Čorlije kao članova vijeća, uz učešće zapisničarke Nejla Hrenovica, u krivičnom predmetu protiv optužene J.M. zbog krivičnog djela Ubistvo iz člana 166. stav 2. tačka a) Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbama branitelja optužene i kantonalne tužiteljice iz Tuzle, izjavljenim protiv presude Kantonalnog suda u Tuzli broj 03 0 K 021537 21 K od 23.09.2022. godine, nakon sjednice vijeća održane dana 16.03.2023. godine, u prisutnosti federalnog tužitelja Slave Lakića, optužene J.M. i njenog branitelja Rifata Konjića, advokata iz Tuzle, donio je sljedeće:

RJEŠENJE

Žalba branitelja optužene J.M. djelimično se uvažava, presuda Kantonalnog suda u Tuzli broj 03 0 K 021537 21 K od 23.09.2022. godine se ukida i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Obrazloženje

Presudom Kantonalnog suda u Tuzli broj 03 0 K 021537 21 K od 23.09.2022. godine optužena J.M. oglašena je krivom da je počinila krivično djelo Ubistvo iz člana 166. stav 2. tačka a) Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH) i osuđena na kaznu zatvora u trajanju od 20 (dvadeset) godina, u koju kaznu joj se uračunava vrijeme provedeno u pritvoru od 08.07.2021. do 22.03.2022. i od 23.09.2022. godine pa do upućivanja na izdržavanje kazne zatvora. Istom presudom, na osnovu člana 212. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH), oštećeni Dž.Dž. i I.Dž. upućeni su da imovinskopravne zahtjeve mogu ostvarivati u parničnom postupku, dok je na osnovu člana 202. stav 1. ZKP FBiH optužena J.M. obavezna da naknadi troškove krivičnog postupka u visini koju će sud naknadno odrediti, kao i paušalni iznos od 200,00 KM u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti presude.

Protiv navedene presude žalbe su izjavili branitelj optužene, advokat Rifat Konjić iz Tuzle i kantonalni tužitelj iz Tuzle.

Branitelj optužene je žalbu izjavio zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji, uz prijedlog da se žalba uvaži, pobijana presuda ukinе i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Kantonalni tužitelj je žalbu izjavio zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji uz prijedlog da se njegova žalba uvaži i prvostepena presuda preinači u pogledu odluke o krivičnopravnoj sankciji na način da se optuženoj izrekne kazna dugotrajnog zatvora.

Odgovor na žalbu branitelja optuženog dostavio je kantonalni tužitelj, dok je odgovor na žalbu kantonalnog tužitelja dostavio branitelj optuženog. U oba odgovora na žalbu je predloženo da se žalbe protivnih strana odbiju kao neosnovane, a da se uvaži vlastite žalbe i postupi u skladu sa žalbenim prijedlozima.

Federalni tužitelj je u svom podnesku broj T03 0 KTŽ 0097320 23 2 od 17.02.2023. godine predložio da se žalba kantonalnog tužitelja uvaži i prvostepena presuda preinači na način da se optuženoj izrekne kazna dugotrajnog zatvora, a da se žalba branitelja optužene J.M. odbije kao neosnovana.

Na sjednici vijeća, koja je održana shodno odredbi člana 319. stav 1. ZKP FBiH, federalni tužitelj je ostao kod izjašnjenja iz ranije pomenutog podneska, dok je branitelj optuženog ostao kod navoda i prijedloga iz podnesene žalbe i odgovora na žalbu. Optužena J.M. se pridružila izjašnjenju svoga branitelja.

Ovaj sud je pobijanu presudu ispitao u granicama žalbenih navoda i po službenoj dužnosti u smislu odredbe člana 321. ZKP FBiH, imajući u vidu i navode iz odgovora na žalbu, pa je nakon toga odlučio kao u izreci iz razloga koji slijede:

Branitelj optuženog pobija prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka i) ZKP FBiH navodeći da kao vještaci nisu mogli biti određeni prim. dr. Abdurahman Kuldija, dr. Rusmir Softić i psiholog mr. Nera Kravić-Prelić, kao osobe koje su liječile, odnosno pružale usluge zdravstvene zaštite optuženoj, ističući da je to suprotno članu 112. stav 1. u vezi sa članom 96. stav 1. tačka c) ZKP FBiH.

Međutim, odredbom člana 138. stav 5. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine FBiH“ br. 46/2010 i 75/2013), propisano je oslobađanje od dužnosti čuvanja profesionalne tajne, između ostalog, za zdravstvene radnike i druge radnike u zdravstvu koji za zdravstveno stanje pacijenta saznaju u vršenju svojih dužnosti kada su u krivičnom postupku pozvani u svojstvu svjedoka. To dalje znači da određivanje pomentih osoba za vještake u konkretnom slučaju nije suprotno odredbi člana 112. stav 1. u vezi sa članom 96. stav 1. tačka c) ZKP FBiH, pa slijedi da iz razloga navedenih u žalbi nije učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka i) ZKP FBiH.

Nadalje, neosnovanim je ocijenjen žalbeni prigovor branitelja optužene da je učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH propustom prvostepenog suda da se određeno izjasni o postojanju „ubilačke namjere ranije u odnosu na izvršenje krivičnog djela“ kod optužene, kako je to utvrdio u svom nalazu i mišljenju tim vještaka sastavljen od dr. Rusmira Softića i mr. Nere Kravić-Prelić, a o čemu se u svom nalazu nisu izjašnjavali vještaci prim. dr. Abdurahman Kuldija i mr. Mitra Mitrović Hajduković. Tu činjenicu, suprotno tvrdnji branitelja, ovaj sud ne nalazi odlučnom za postojanje krivičnog djela koje se optuženoj stavlja na teret, budući da optuženoj nije ni stavljeno na teret postupanja sa takvom

namjerom, pa slijedi da prvostepeni sud nije ni imao obavezu da je utvrđuje i da se o njoj izjašnjava. Ujedno se ističe i to da se ne radi o činjenici čije utvrđenje bi spadalo u domen psihijatrijskog vještačenja, koje su, u smislu odredbe člana 124. ZKP FBiH, vršili pomenuti timovi vještaka, na što se u žalbi poziva branitelj optuženog.

Međutim, osnovano se žalbom branitelja optužene ukazuje da je zaključak prvostepenog suda da je optužena predmetno krivično djelo za koje je oglašena krivom počinila sa direktnim umišljajem doveden u sumnju.

Naime, pravilno je žalbom branitelja ukazano da je kod utvrđivanja da je optužena prilikom preduzimanja radnji opisanih u izreci presude bila svjesna da tim radnjama može usmrtniti oštećenu I.Dž., što je i htjela, kako joj je to i stavljeno na teret, propustio da uzme u obzir okolnosti na koje su u svojim iskazima ukazali svjedoci I.Dž., Dž. Dž., Š. K., K. K. i S.M., u odnosu na postojanje bliskog odnosa između optužene i oštećene kao sestara i njihovom intenzivnom druženju, uključujući i zajedničke odlaske kod vračara, kao i okolnosti koje proizilazi iz iskaza svjedoka S.H. i R.H. na okolnosti ponašanja optužene kada je saznala da joj je „sestru zabolilo“.

Slijedom istaknutih žalbenih prigovora, ovaj sud je našao da iz iskaza svjedoka I.Dž., Dž. D., K. K. i S. M., proizilazi da su optužena i oštećena kao sestre bile, kako to opisuje svjedok Dž.Dž. „najbliže“ i da je on zbog toga u situaciji kada je vidio da mu majka zapomaže zvao optuženu, iako je na spratu bio i njegov otac I. Dž.. Muž od oštećene I. D., također oštećeni svjedok I. Dž. je izjavio da su se optužena i oštećena intenzivno družile, da su „svo vrijeme provodile zajedno, išle na pijacu, more i da su bile u odličnim odnosima“. Takav odnos između optužene i oštećene proizilazi i iz iskaza svjedokinje Š. K., inače njihove majke, kao i svjedoka S. M., supruga od optužene, koji je izjavio da su bile nerazdvojne. Bitno je pomenuti da su svi pomenuti svjedoci ukazali da su optužena i oštećena u posljednje vrijeme često posjećivale gatare (svjedok K.K. je izjavio da ih je vozio kod „poznate Z. iz S.“).

Osim toga, za ocjenu psihičkog odnosa optužene prema konkretnom djelu ovaj sud nalazi da određeni značaj imaju i iskazi svjedoka S. i R. H.. Ovi svjedoci su izjavili da su vozeći se iz pravca T. na putu sreli optuženu koja je trčala pored asfalta, mlatila rukama i plakala, pa su se zaustavili i povezli je kombijem, pri čemu ih je ona putem požurivala i plačući govorila da su je zvali, da je sestru zabolilo i da joj je loše.

Iako je prvostepeni sud iznio sadržaje iskaza ovih svjedoka u obrazloženju presude, navedene okolnosti koje proizilaze iz njihovih iskaza nije uzeo u obzir kod izvođenja zaključka o postojanju direktnog umišljaja optužene da učini krivično djelo za koje je oglašena krivim, nego je predmetni zaključak zasnovao isključivo na ocjeni okolnosti pod kojima je počinjeno krivično djelo (str. 34., zadnji pasus). Stav je ovog suda da je pravilno žalbom branitelja optužene ukazano da su i prethodno pomenute okolnosti vezane za odnos optužene i oštećene prije izvršenja predmetnog krivičnog djela, te njeni postupci nakon što je pozvana da dođe na lice mjesta jer joj sestri nije bilo dobro, od značaja za ocjenu njenog subjektivnog odnosa prema prouzrokovanom djelu. Kako je prvostepeni sud propustio da cijeni i pomenute okolnosti, zaključak da je predmetno krivično djelo optužena učinila sa direktnim umišljajem, po ocjeni ovog suda, je preuranjen. Stoga je u navedenom pravcu osnovanim ocijenjen istaknuti žalbeni prigovor branitelja optužene J. M..

Iz navedenih razloga, a na osnovu člana 330. stav 1. tačka a) ZKP FBiH doneseno je rješenje kojim se žalba branitelja djelimično uvažava, pobijana presuda ukida i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Budući da je žalba branitelja optužene djelimično uvažane i ukinuta prvostepena presuda, ovaj sud nije bio u mogućnosti ispitati žalbene prigovore iz žalbi branitelja i kantonalnog tužitelja kojima se osporava odluka o krivičnopravnoj sankciji.

U ponovnom suđenju prvostepeni sud će otkloniti nedostatak na koji je ukazano ovim rješenjem, u skladu sa članom 331a. stav 4. ZKP FBiH preuzeti će ranije izvedene dokaze, a po potrebi izvesti i nove, pa će nakon brižljive i savjesne ocjene dokaza, donijeti pravilnu i na zakonu zasnovanu odluku.

Zapisničarka
Nejla Hrenovica,s.r.

Predsjednica vijeća
Nidžara Zlotrg,s.r.